

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 261.803 van 18 december 2024
in de zaak A. 241.077/X-18.572**

In zake : 1. A.H.
 2. de BV L.B.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Leen Verstraete
 kantoor houdend te 8430 Middelkerke
 Koninginnelaan 39
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de GEMEENTE MIDDELKERKE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Dirk De Keuster en Uschi Steurs
kantoor houdend te 2980 Zoersel
Handelslei 60
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 31 januari 2024, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de burgemeester van de gemeente Middelkerke van 5 december 2023 tot sluiting van café D. te 8430 Middelkerke, tot en met 27 mei 2024, dezelfde dag bevestigd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke.

 Tevens vragen verzoeksters op 10 juni 2024 (memorie van wederantwoord) een schadevergoeding tot herstel.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 258.788 van 12 februari 2024 is de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.
De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 december 2024.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart Bronders, die *loco* advocaat Leen Verstraete verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Dirk De Keuster, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Eerste verzoekster is zaakvoerster van het café D., te Middelkerke, van tweede verzoekster.

Op 23 november 2023 stelt de lokale politie ten behoeve van de burgemeester een bestuurlijk verslag op waarvan de conclusie luidt dat het café een cruciale rol speelt in de verkoop van drugs en hierdoor een bedreiging vormt voor de openbare gezondheid en orde in Middelkerke.

3.2. De burgemeester van de gemeente Middelkerke legt het café op 28 november 2023 een eerste keer een sluiting van 6 maanden op, op grond van artikel 9bis van de wet van 24 februari 1921 ‘betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen’ (hierna: drugswet).

3.3. Na op 5 december 2023 verzoeksters, bij monde van hun raadvrouw, te hebben gehoord, besluit de burgemeester op 5 december 2023 zijn beslissing van 28 november 2023 op te heffen en opnieuw op grond van artikel 9bis van de drugswet een sluiting van café D. op te leggen voor de duur van zes maanden – rekening gehouden met de sluiting van 28 november 2023 tot en met 4 december 2023 – tot en met 27 mei 2024.

Gemotiveerd wordt:

“° Uit het bestuurlijk verslag en de aanvullende toelichting tijdens de hoorzitting door de lokale politie blijkt wel degelijk dat het café een centrale rol speelt in de drugshandel en de gerelateerde activiteiten. Tevens blijken daar uit de omvang, de frequentie en de aard van de activiteiten;
° Bijgevolg zijn er voldoende gemotiveerde redenen om café [D.] te sluiten voor de duur van zes maanden in toepassing van artikel 9bis van de drugswet en dit om de openbare veiligheid en rust in de buurt te

waarborgen en om druggebruikers, kopers en/of verkopers te ontmoedigen.”

“[D]esgevallend”, aldus nog de beslissing van de burgemeester, kan de sluiting “vroeger beëindigd worden om gemotiveerde redenen”.

De sluitingsmaatregel wordt nog dezelfde dag bevestigd door het college van burgemeester en schepenen.

3.4. Op 19 april 2024 beslist de burgemeester zijn besluit van 5 december 2023 in te korten en meer bepaald op te heffen met ingang van 1 mei 2024.

IV. Eerste en tweede middel

A. Eerste middel

4. Verzoeksters voeren in een eerste middel de schending aan van de materiële motiveringsplicht en van artikel 9bis van de drugswet. Betwist wordt dat er in het café herhaaldelijk illegale activiteiten in de zin van artikel 9bis van de drugswet plaatsvonden.

5. In het tussenarrest nr. 258.788 van 12 februari 2024 is het middel niet ernstig bevonden. Aangenomen werd op het eerste gezicht dat de burgemeester niet ten onrechte heeft gemeend over voldoende ernstige aanwijzingen te beschikken om met betrekking tot café D. toepassing te mogen maken van artikel 9bis van de drugswet.

6. Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, van 28 november 2024 wordt eerste verzoekster voor (onder meer) de verkoop van drugs veroordeeld tot onder andere een gevangenisstraf, met uitstel voor een termijn van drie jaar uitgezonderd het reeds ondergane gedeelte in voorhechtenis.

7. Ter terechtzitting verklaren verzoeksters, in het licht van dit vonnis, niet meer aan te dringen met betrekking tot het eerste middel. Kennelijk berusten zij erin dat er voor de burgemeester goede redenen waren om tot een sluiting met toepassing van artikel 9bis van de drugswet over te gaan.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

8. In een tweede middel, afgeleid uit de schending van de formelemotiveringsplicht, doen verzoeksters gelden “dat de bestreden beslissing absoluut niet motiveert waarom een sluiting van 6 maanden noodzakelijk is om de problemen te verhelpen”.

9. In de memorie van antwoord werpt de verwerende partij tegen dat de bestreden beslissing wel degelijk motiveert waarom een sluiting van zes maanden wordt opgelegd, “namelijk om de openbare veiligheid en rust in de buurt te waarborgen en om druggebruikers, kopers en/of verkopers te ontmoedigen”.

10. In de laatste memorie betoogt de verwerende partij nog dat uit de motieven van de bestreden beslissing wel degelijk blijkt waarom de burgemeester een sluiting van maximaal zes maanden heeft opgelegd. Ook blijkt eruit dat hij aandacht heeft besteed aan het verweer van verzoeksters én dat hij erop geantwoord heeft.

Beklemtoond wordt dat de burgemeester is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, die hij correct heeft beoordeeld, rekening houdend met het verweer tijdens de hoorzitting, en dat hij op grond hiervan “in alle redelijkheid en zeker niet lichtzinnig” heeft besloten tot de sluiting van maximaal zes maanden. Een voldoende lange sluiting is vereist om een ontmoedigend effect te kunnen hebben. De feiten die aan de basis van de bestreden beslissing liggen zijn immers

bijzonder ernstig. De lasten die verzoeksters worden opgelegd “waren effectief nodig om de openbare orde te herstellen”.

Beoordeling

11. Een sluitingsmaatregel zoals de bestredene dient een formele motivering te bevatten. Opdat ze “afdoende” is, moet uit deze formele redengeving kunnen worden opgemaakt dat de maatregel het resultaat is van een deugdelijke afweging, met zin voor maat en verhouding, van alle betrokken belangen.

Te dezen gebruikte de verwerende partij de keuzevrijheid waarover zij beschikt om met de bestreden beslissing een sluiting op te leggen voor de duur van zes maanden. Dit is de maximaal toegelaten termijn. Het is van aard de motiveringsverplichting nog aan te scherpen, des te meer nu het gaat om een eerste politiemaatregel ten aanzien van de betrokken inrichting.

12. Tijdens de hoorzitting argumenteerden verzoeksters niet alleen dat de rust en veiligheid niet in het gedrang zijn en dat niet alles wat in het bestuurlijk verslag staat, bewezen is, maar werd, wat de zwaarte van een eventuele maatregel betreft, ook gevraagd hoogstens een sluiting voor een beperkte duur op te leggen. Een sluiting van zes maanden heette zeer ingrijpend te zijn en, gelet op de huurovereenkomst en de afnameplicht (van dranken), in de praktijk tot een faillissement te kunnen leiden.

In zijn beslissing reageert de burgemeester daarop uitsluitend met een verwijzing naar het bestuurlijk verslag van 23 november 2023 en naar de aanvullende toelichting die de commissaris van politie tijdens de hoorzitting gaf, en waaruit “wel degelijk” blijkt dat het café een centrale rol in de drugshandel speelt en wat de omvang van de activiteiten is. “Bijgevolg”, aldus de beslissing van de burgemeester, zijn er voldoende redenen voor een sluiting van zes maanden, om de openbare veiligheid en rust te waarborgen en om druggebruikers, kopers en verkopers te ontmoedigen.

13. Dat (er aanwijzingen zijn dat) er zich in het café zwaarwichtige, illegale activiteiten met betrekking tot de verkoop, aflevering of vergemakkelijking van het gebruik van drugs voordoen, is een vereiste om überhaupt toepassing te mogen maken van artikel 9bis van de drugswet. En voorts strekt elke sluiting op die grond er per definitie toe om de openbare veiligheid en rust, die net door de drugshandel verstoord wordt, te waarborgen.

Een en ander stelt er evenwel niet van vrij dat nog altijd te verduidelijken en te verantwoorden blijft waarom in de specifieke omstandigheden van de zaak, inbegrepen het verweer van verzoeksters, met niet minder dan een sluiting van zes maanden kan worden volstaan om de verstoring van de openbare veiligheid en rust door de drugsgebruikers, -kopers en -verkopers tegen te gaan.

14. Weliswaar betoogt de burgemeester dat hij bij het nemen van zijn beslissing aandacht heeft besteed aan het verweer dat verzoeksters (op dit stuk) voerden en erop geantwoord heeft, maar dat blijkt noch uit de – maximale – duur zelf van de opgelegde sluiting, noch uit de redengeving van de sluiting.

15. De conclusie is dat de bestreden sluitingsmaatregel van 5 december 2023 de formelemotiveringsplicht schendt. De omstandigheid dat uiteindelijk, ten gevolge van de *sub* randnummer 3.4 gerelateerde beslissing, de sluitingsduur van zes maanden, met 27 dagen is verminderd geworden, verandert dat niet.

Het tweede middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de burgemeester van de gemeente Middelkerke van 5 december 2023 tot sluiting van café [...], tot en met 27 mei 2024, dezelfde dag bevestigd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke.

2. De Raad van State heropent het debat over het verzoek tot schadevergoeding tot herstel.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 800 euro, een bijdrage van 48 euro en een verhoogde basisrechtsplegingsvergoeding van 924 euro, die verschuldigd is aan beide verzoeksters gezamenlijk.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op achttien december tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust